

45-60 MINUT | INDIVIDUÁLNÍ, DVOJICE, SKUPINOVÁ | KOMPETENCE K UČENÍ, KOMUNIKATIVNÍ
| ČTENÁŘSKÁ GRAMOTNOST

VOLNÉ TÉMA

POMŮCKY

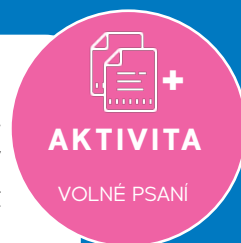
- psací potřeby a šablona k aktivitě

EVOKACE

10
minut

Lekci začněte metodou volného psaní, která funguje jako obdoba brainstormingu. Cílem je u žáků vyvolat jejich asociace a zkušenosti s tématem; motivovat je, aby začali o tématu lekce aktivně přemýšlet. Před volným psaním je vhodné připomenout žákům pravidla VOLNÉHO PSANÍ – ta mohou být součástí listu, který obdrží, nebo je můžete promítnout či je žákům jen zopakovat. Po uplynutí předem stanoveného času nechte žáky volná psaní sdílet: například ve dvojicích (při sdílení dbejte na dobrovolnost – žáci nemají být do prezentace vlastního zápisu nuceni). Je možné sdílet následně volná psaní i společně s celou třídou (opět je důležité, aby autoři textů se sdílením souhlasili).

UVĚDOMĚNÍ

20-30
minut

Následuje čtení textu. Před čtením ještě vysvětlete nebo připomeňte, co je metoda I.N.S.E.R.T., jak se s ní pracuje a jak mají žáci při čtení postupovat. Můžete začít číst text společně a vy při čtení nahlas postup a přemýšlení o textu ukažte (modelujte).

Žáci pracují nejdříve se značkami přímo v textu, poté přenášejí informace do tabulky I.N.S.E.R.T., do níž zanesou vámi předem zadané množství informací (např. v modelu 3-2-1, tedy 3 nové informace, 2 již známé informace, 1 otázku). Žáci zápisy ve dvojicích sdílejí a debatují. Uvědomují si tak rozdíly ve svých znalostech a způsobu práce s textem.

TIP SCIO

Pokud některému žákovi není příjemné předčítat vlastní text, řešením může být, že jej přečte (pokud žák souhlasí) jeho spolužák.

REFLEXE

10-15
minut

Shrnutí důležitých informací můžete provést vy do jedné společné tabulky na tabuli. Velmi podstatné je zabývat se hlavně otázkami žáků a mít připravený doplňkový materiál (knihy, video, tablet, časopis, ...) pro vyhledávání odpovědí.

SEBEHODNOCENÍ

5
minut

Na závěr nechte žáky, aby svůj výkon v hodině sami zhodnotili. Připravte pro ně předem několik formulací, kterými ohodnotí, jak se jim práce dařila. Žákům můžete nabídnout i pomocnou škálu (např. Ano/Částečně/Ne nebo Samostatně / S částečnou dopomocí / Zatím pouze s dopomocí apod.), ale veďte žáky vhodně, aby jejich sebehodnocení nesklouzlo k formálnímu hodnocení.

Pro sebehodnocení můžete využít následující příklady:

K tématu jsem věděla několik informací.

Podařilo se mi vymyslet jednu (nebo více) otázek, které mne k tématu zajímají.

Samostatně jsem přečetla text a vyhledala nové informace.

VARIANTA

EVOKACE

5
minut

Na úvod napište na tabuli 5 slov, která jste si k tématu předem promysleli. Žáci na jejich základě odhadují, jaké bude téma hodiny.

AKTIVITA
I.N.S.E.R.T.

AKTIVITA
PŘEDVÍDÁNÍ
Z KLÍČOVÝCH
SLOV

AKTIVITA
PUTOVNÍ
MIKROFON

UVĚDOMĚNÍ

20-30
minut

Následně žákům rozdejte texty a před čtením jim vysvětlete nebo připomeňte, co je metoda I.N.S.E.R.T., jak se s ní pracuje a jak mají žáci při čtení postupovat. Můžete začít číst text společně a vy při čtení nahlas postup a přemýšlení o textu ukažte (modelujte).

Žáci pracují nejdříve se značkami přímo v textu, poté přenášejí informace do tabulky I.N.S.E.R.T., do níž zanesou vámi předem zadané množství informací (např. v modelu 3-2-1, tedy 3 nové informace, 2 již známé informace, 1 otázku). Žáci zápisy ve dvojicích sdílejí a debatují. Uvědomují si tak rozdíly ve svých znalostech a způsobu práce s textem.

REFLEXE

10
minut

Hodinu uzavřete metodou PUTOVNÍ MIKROFON - žáky posad'te do kruhu, prvnímú předejte mikrofon (posloužit může jakýkoliv předmět, který si žáci budou postupně předávat). Každý žák sdělí ostatním některou z informací, které se k tématu dozvěděl. Mikrofon si žáci předávají do té doby, dokud nevyčerpají informace, které vědí.